

## UVOD

### 1. PREDMET I CILJ MAGISTARSKE TEZE

Predmet magistarske teze je sagledavanje značaja javne uprave u Bosni i Hercegovini (BiH) sa posebnim osvrtom na lokalnu samoupravu. Ova tema je posebno značajna sa aspekta približavanja članstvu u Evropskoj Uniji (EU) i evropskim integracijama. U tom smislu, javna uprava u Bosni i Hercegovini na svim nivoima vlasti (opštinski, kantonalni, entitetski i državni) mora proći kroz značajne reforme kako bi svojim građanima obezbjedila visok standard usluga koji se primjenjuje u EU.

Primjena savremenog menadžmenta predstavlja izazov, posebno u državi kakva je Bosna i Hercegovina. To je posljedica činjenice da na postojeći sistem javne uprave može uticati širok spektar faktora poput političkih i drugih previranja. Uz to, imajući u vidu da je vjerovatno da će reforme javne uprave pokazati svoje stvarne rezultate tek u dugoročnom periodu, a Bosna i Hercegovina je tek nedavno počela sa uvođenjem tih mjera, njihovi efekti se možda još uvijek ne mogu u potpunosti odrediti. Iako je u BiH ostvaren određeni pomak u posljednjih deset godina, on je i dalje nedovoljan usljed nedovoljnog angažmana svih slojeva vlasti ali i privatnog sektora oko unapređenja procesa, zbog čega BiH još uvijek ostaje jedna od najbirokratskijih zemalja Evrope. Ukupno poslovno okruženje se ne smatra dovoljno povoljnim za investitore, bez obzira na novija unapređenja u oblastima registracije poslovanja, stečaja i inspekcija. Veliki broj preduzeća i dalje smatra da su dobijanje dozvola, saradivanje sa vladom i ostalim nivoima vlasti, neizvjesnost ekonomskih politika i korupcija najviše opterećujuća ograničenja za razvoj i poslovanje. Visoka stopa nezaposlenosti, visoke i stalno rastuće plate u formalnom sektoru i udio neformalne ekonomije predstavljaju ključne izazove sa kojima se BiH suočava.

Nepostojanje savremenog javnog menadžmenta svakako treba tražiti i u neefikasnoj javnoj upravi i neprilagođenosti savremenim konceptima regulisanja odnosa između vlada, poslodavaca i nezaposlenih. Stvaranje novih radnih mjesta početkom ovog vijeka bilo je uglavnom koncentrisano na neformalni sektor dok su plate zaposlenih u javnoj administraciji više od plata u privatnom sektoru kao i sigurnost zadržavanja poslova.

Administrativna opterećenja, preveliki troškovi i korupcija su ključni problemi sa kojima se susreću građani i privrednici u BiH prilikom obraćanja javnim upravama, što ima za posljedicu povećanje troškova građanima i privrednicima, smanjenje priliva investicija, stagniranje ili pad rasta produktivnosti preduzeća, velik procenat nezaposlenih te povećanje siromaštva.

Neophodne promjene u poslovnom okruženju, koje je karakteristično po brzim i radikalnim promjenama, traže novu koncepciju upravljanja i davanja usluga u odnosu na dosadašnju praksu. Evidentno je postojanje potrebe za korištenjem takvih upravljačkih alata i tehnologija koje omogućavaju sveobuhvatno, brzo i efikasno korištenje svih dostupnih podataka i informacija, unutar i izvan javne uprave, ali i ostalih poslovnih sistema.

U cilju podizanja kvaliteta usluga i servisa svojim klijentima – građanima i privrednicima, neophodno je da javna uprava aktivno učestvuje u procesima. Slaba koordinacija između svih nivoa vlasti u BiH negativno se odražava na krajnjeg korisnika usluga te je samim tim neophodno uspostaviti kvalitetniju i bolju koordinaciju između svih nivoa vlasti. Edukacija kadrova u javnoj upravi je takođe od velike važnosti kako bi isti u potpunosti prihvatili činjenicu da javna uprava zapravo postoji i funkcionira kao servis građana i privrednika, te da je od izuzetne važnosti ispoštovati i primjenjivati način rada koji će posmatrati građane i privrednike kao klijente.

Obezbjedenje kvalitetne usluge građanima i privrednicima treba biti prioritet svake javne uprave. Jedini način na koji se ovo može ostvariti jeste uspostavljanje efikasne, moderne, transparentne i fleksibilne javne uprave otvorene ka reformama. Reforme u javnoj upravi predstavljaju osnov za izgradnju neophodnih kapaciteta koje su jedan od ključnih zahtjeva EU za članstvo u EU. U ovom procesu je neophodan zajednički pristup svih političkih i ekonomskih faktora u BiH kako bi se stvorili kapaciteti za provođenje reformi.

U tom smislu cilj magistarskog rada je analiza svih relevantnih pojava i procesa karakterističnih za postojeće stanje javne uprave u BiH sa posebnim osvrtom na lokalnu upravu te da se predlože metode i tehnike savremenog menadžmenta javne uprave kao način podrške javnim subjektima u BiH.